

THE EFFECTIVENESS OF GOVERNMENT MEASURES ON THE RECOVERY OF THAILAND'S TOURISM SECTOR AFTER THE COVID-19 CRISIS: A CASE STUDY OF PROVINCIAL REPRESENTATIVES BY REGION

Suwaphat TAKSANIWATTAKUL^{1*} and Chiraporn WONGSAEN¹

1 Faculty of Economics, Kasetsart University Sriracha Campus, Thailand; suwaphat.taksa@ku.th (S. T.) (Corresponding Author)

ABSTRACT

This study aimed to examine the influence of economic factors and the effectiveness of the "We Travel Together" program on tourism revenue in representative provinces across the six regions of Thailand. The study employed secondary panel data collected from 18 representative provinces during the period 2015-2022) Tourism revenue was specified as the dependent variable, while the number of tourists, Gross Provincial Product (GPP), fuel prices, Google Trends, average daily tourism expenditure per domestic tourist (Baht), and a dummy variable representing the "We Travel Together" program were included as independent variables. The data were analyzed using panel data techniques, and the Random Effects Model (REM) was selected as the most appropriate model. The results revealed that the number of tourists and average daily tourism expenditure per domestic tourist had a positive and statistically significant effect on tourism revenue. In addition, the "We Travel Together" program had a statistically significant effect on tourism revenue, indicating that although tourism revenue did not immediately recover to its pre-COVID-19 level, the program helped support the tourism sector and mitigate the severity of the decline in tourism revenue during the COVID-19 pandemic. In contrast, Gross Provincial Product, fuel prices, and Google Trends were not found to have a statistically significant effect on tourism revenue. The model explained approximately 86.71% of the variation in tourism revenue. The findings provide useful implications for policymakers in formulating tourism promotion policies and measures to support the sustainable recovery and long-term growth of Thailand's tourism sector.

Keywords: Tourism Revenue, We Travel Together Program, Economic Factors, Domestic Tourism, Panel Data

CITATION INFORMATION: Taksaniwattakul, S., & Wongsan, C. (2026). The Effectiveness of Government Measures on the Recovery of Thailand's Tourism Sector After the COVID-19 Crisis: A Case Study of Provincial Representatives by Region. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(7), 81

ประสิทธิผลของมาตรการภาครัฐต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวไทยหลัง วิกฤตโควิด-19: กรณีศึกษาจังหวัดตัวแทนภูมิภาค

สุวภัทร ทักษณิวรรณกุล^{1*} และ ชีราภรณ์ วงศ์แสน¹

1 คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา; suwaphat.taksa@ku.th (สุวภัทร) (ผู้ประพันธ์บทความ)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจและประสิทธิผลของโครงการเราเที่ยวด้วยกันที่มีต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทนใน 6 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบข้อมูลพาแนลของจังหวัดตัวแทนจำนวน 18 จังหวัด ครอบคลุมช่วงปี พ.ศ. 2558-2565 กำหนดให้รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นตัวแปรตาม และใช้จำนวนนักท่องเที่ยว รวมถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดัชนี Google Trends ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน(บาท) และตัวแปรหุ่นแทนโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นตัวแปรอิสระ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลองข้อมูลพาแนล และเลือกใช้แบบจำลอง Random Effects Model (REM) ในการประมาณค่า ผลการศึกษาพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้โครงการเราเที่ยวด้วยกัน มีอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าแม้รายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงดำเนินโครงการจะยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับสู่ระดับก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ แต่โครงการมีส่วนช่วยพยุงและลดความรุนแรงของการหดตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และดัชนี Google Trends ไม่พบอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ แบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้จากการท่องเที่ยวได้ร้อยละ 86.71 ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวและการเติบโตอย่างยั่งยืนของภาคการท่องเที่ยวไทยในอนาคต

คำสำคัญ: รายได้จากการท่องเที่ยว, โครงการเราเที่ยวด้วยกัน, ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, การท่องเที่ยวภายในประเทศ, ข้อมูลพาแนล

ข้อมูลการอ้างอิง: สุวภัทร ทักษณิวรรณกุล และ ชีราภรณ์ วงศ์แสน. (2569). ประสิทธิผลของมาตรการภาครัฐต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวไทยหลังวิกฤตโควิด-19: กรณีศึกษาจังหวัดตัวแทนภูมิภาค. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(7), 81

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อประเทศไทย เนื่องจากเป็นแหล่งสร้างรายได้ การจ้างงาน และการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ โดยก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภาคการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องจากทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้หลายจังหวัดสามารถพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นผ่านการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงปี พ.ศ. 2563 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคการท่องเที่ยวทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย มีมาตรการจำกัดการเดินทาง และการปิดประเทศทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวหดตัวอย่างต่อเนื่อง หลายธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต้องประสบปัญหาสภาพคล่องและหยุดดำเนินกิจการชั่วคราว เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว รัฐบาลไทยได้ดำเนินมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศผ่านโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนภายในประเทศผ่านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านที่พัก อาหาร และการเดินทาง ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจและช่วยพยุงผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในช่วงภาวะวิกฤต จากข้อมูลผลการดำเนินงานของโครงการเราเที่ยวด้วยกัน พบว่ารัฐบาลจัดสรรงบประมาณรวมกว่า 24,016 ล้านบาท และมีอัตราการใช้สิทธิรวมมากกว่าร้อยละ 98 ของสิทธิที่จัดสรรทั้งหมด (กองตลาดภาคกลาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) สะท้อนให้เห็นว่าโครงการได้รับการตอบรับจากประชาชนในระดับสูง และเป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญในการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวของประเทศ แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยว แต่ยังมีการศึกษาจำนวนไม่มากที่วิเคราะห์ผลกระทบของมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐร่วมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจในรูปแบบข้อมูลพาแนลที่ครอบคลุมหลายจังหวัดและหลายช่วงเวลา ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อรายได้ภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทนใน 6 ภูมิภาคของประเทศไทย พร้อมทั้งประเมินประสิทธิผลของโครงการเราเที่ยวด้วยกันผ่านแบบจำลองข้อมูลพาแนล ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอนาคต รวมถึงเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่และระดับประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

รายได้จากการท่องเที่ยว หมายถึง มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การเดินทาง การซื้อสินค้าและของที่ระลึก โดยรายได้จากการท่องเที่ยวถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนความสามารถของภาคการท่องเที่ยวในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศและพื้นที่ (Cooper, Fletcher, Fyall, Gilbert & Wanhill, 2008) นอกจากนี้ รายได้จากการท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างการจ้างงาน การกระจายรายได้ และการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค โดยเฉพาะในประเทศที่พึ่งพารายได้จากภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ อุปสงค์การท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายใต้ข้อจำกัดด้านรายได้ เวลา และต้นทุนการเดินทาง โดยอุปสงค์การท่องเที่ยวสามารถสะท้อนผ่านจำนวนนักท่องเที่ยว ระดับการใช้จ่าย และความถี่ในการเดินทาง (ฉลองศรี พิลสมพงศ์, 2550) แนวคิดดังกล่าวอธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวได้ โดย Song และ Li (2008) พบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดระดับกิจกรรมทางการท่องเที่ยวและการเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อรายได้จากการท่องเที่ยว เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่พื้นที่มากขึ้น จะก่อให้เกิดการใช้จ่ายในสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดย Lee และ Chang (2008) พบว่า การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวส่งผลเชิงบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้จากการท่องเที่ยว ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เป็นตัวชี้วัดศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ซึ่งสะท้อนระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ

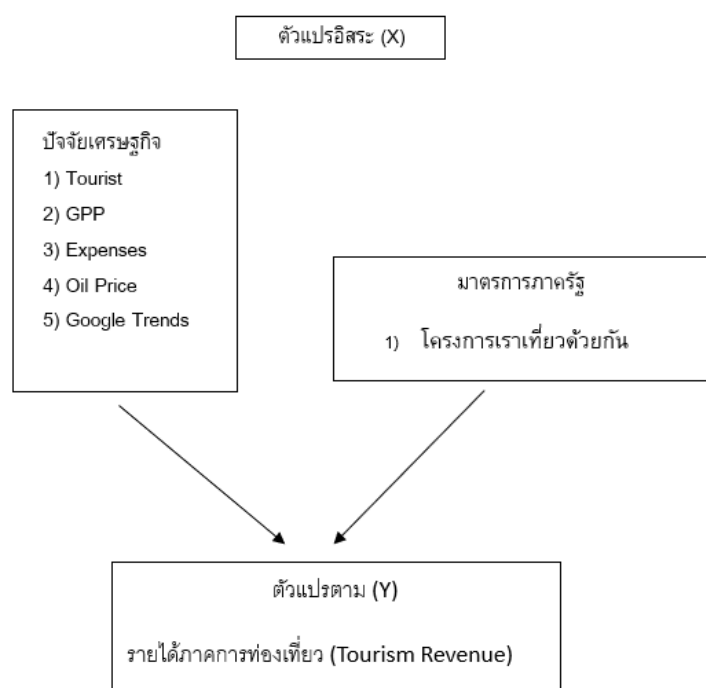
กำลังซื้อของประชาชน ส่วนราคาน้ำมันเป็นต้นทุนสำคัญของการเดินทางที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวในการศึกษารัชนี หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน (บาท/คน/วัน) ซึ่งสะท้อนระดับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างการเดินทาง โดยหากนักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย Google Trends เป็นดัชนีที่สะท้อนความสนใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านปริมาณการค้นหาคำสำคัญในระบบ Google ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนของความนิยมและแนวโน้มการท่องเที่ยวได้ งานวิจัยของ Choi และ Varian (2012) พบว่า ข้อมูลการค้นหาผ่าน Google สามารถใช้คาดการณ์พฤติกรรมทางเศรษฐกิจและแนวโน้มการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้รับความนิยมในการนำมาใช้เป็นตัวแปรประกอบการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ด้านนโยบายภาครัฐ แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการคลังและการแทรกแซงของภาครัฐอธิบายว่า ภาครัฐสามารถใช้นโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในช่วงภาวะวิกฤตหรือเศรษฐกิจชะลอตัวได้ โดย Keynes (1936) เสนอว่า การเพิ่มรายจ่ายภาครัฐสามารถก่อให้เกิดผลทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier Effect) ส่งผลให้รายได้และการจ้างงานเพิ่มขึ้น แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ซึ่งเป็นมาตรการของรัฐบาลไทยที่ดำเนินการเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศและฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผ่านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านที่พัก อาหาร และการเดินทางแก่ประชาชน

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมัน Google Trends ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน และโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นปัจจัยที่อาจมีอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทนในประเทศไทย จึงนำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษารัชนี

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ราคาน้ำมัน Google Trends และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน มีอิทธิพลต่อรายได้ภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทน 6 ภูมิภาคของประเทศไทย
- 2) มาตรการภาครัฐผ่านโครงการเราเที่ยวด้วยกันมีอิทธิพลต่อรายได้ภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทน 6 ภูมิภาคของประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิในรูปแบบข้อมูลพาแนลของจังหวัดตัวแทนด้านการท่องเที่ยวจำนวน 18 จังหวัด จาก 6 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ชลบุรี ระยอง ตราด ภูเก็ต กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ขอนแก่น บุรีรัมย์ พระนครศรีอยุธยา นครนายก ลพบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี ครอบคลุมช่วงปี พ.ศ. 2558-2565 โดยรวบรวมข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ กรมธุรกิจพลังงาน และ Google Trends ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ รายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดัชนี Google Trends ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน และตัวแปรหุ่นโครงการเราเที่ยวด้วยกัน โดยกำหนดให้ค่า 1 แทนช่วงเวลาที่มีการดำเนินโครงการ และค่า 0 แทนช่วงเวลาที่ไม่มีโครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลองข้อมูลพาแนล ผ่านโปรแกรม EViews เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและประสิทธิภาพของโครงการเราเที่ยวด้วยกันที่มีต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทดสอบความหนึ่งของข้อมูลด้วย Panel Unit Root Test และแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปของลอการิทึมหรือผลต่างอันดับหนึ่งตามความเหมาะสมของแต่ละตัวแปร ก่อนนำไปประมาณค่าแบบจำลอง

จากนั้นได้ทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองด้วย Chow Test, Hausman Test และ Breusch-Pagan Lagrange Multiplier Test ผลการทดสอบพบว่าแบบจำลอง Random Effects Model มีความเหมาะสมที่สุดสำหรับการศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ ด้วย Correlation Matrix ซึ่งไม่พบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคู่ใดเกินเกณฑ์ที่กำหนด และแก้ไขปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroskedasticity) โดยใช้ White Cross-section Standard Errors เพื่อให้ผลการประมาณค่ามีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.3574 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0656 จำนวนนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.9027 (SD = 0.8203) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0300 (SD = 0.4516) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0620 (SD = 0.1413) ดัชนี Google Trends มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.0797 (SD = 0.4499) และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.6302 (SD = 0.4523) สำหรับตัวแปรโครงการเราเที่ยวด้วยกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.4320 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.4973 สะท้อนว่าข้อมูลครอบคลุมทั้งช่วงที่มีและไม่มีการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบเพื่อเลือกแบบจำลอง

รายการ	ค่าสถิติ	Probability	ผลการพิจารณา
Chow Test	Cross-section F = 3.0109	0.0003***	Fixed Effects
Hausman Test	Chi-square = 4.6700	0.5868	Random Effects
Breusch-Pagan LM Test	Breusch-Pagan = 12.6509	0.0004***	Random Effects

หมายเหตุ: ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบเพื่อเลือกแบบจำลองข้อมูลพาแนล พบว่า Chow Test มีค่า Probability เท่ากับ 0.0003 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่างและเลือกใช้แบบจำลอง Fixed Effects แทน Pooled OLS จากนั้น Hausman Test มีค่า Probability เท่ากับ 0.5868 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงเลือกใช้แบบจำลอง Random Effects แทน Fixed Effects และผลการทดสอบ Breusch-Pagan LM Test มีค่า Probability เท่ากับ 0.0004 แสดงว่าแบบจำลอง Random Effects มีความเหมาะสมมากกว่า Pooled OLS ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ Random Effects Model (REM) ในการประมาณค่าแบบจำลอง

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าแบบจำลอง Random Effects Model (REM)

ตัวแปร	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-15.3965	0.8639	-17.8223	0.0000***
LTOURIST	0.8879	0.0348	25.5137	0.0000***
DLGPP	-0.0164	0.0265	-0.6200	0.5580
DLOILP	0.0705	0.1389	0.5072	0.6301
LTRENDS	0.0002	0.0368	0.0057	0.9956
LEXPENSES	1.5168	0.1342	11.3019	0.0000***
WETRA	-0.1324	0.0530	-2.4998	0.0465**

R^2 (Weighted) = 0.8736, Adjusted R^2 (Weighted) = 0.8671, F-statistic = 135.8704, Prob(F-statistic) = 0.0000

หมายเหตุ: *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าแบบจำลอง Random Effects Model (REM) พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยว มีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.8879$, p-value < 0.01) แสดงให้เห็นว่า เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวัน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 1.5168$, p-value < 0.01) สะท้อนว่า การใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โครงการเราเที่ยวด้วยกัน พบว่ามีอิทธิพลเชิงลบต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\beta = -0.1324$, p-value = 0.0465) ทั้งนี้ เครื่องหมายลบของค่าสัมประสิทธิ์ควรตีความร่วมกับบริบทของการดำเนินโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นช่วงที่รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างรุนแรง ดังนั้น ผลการศึกษาจึงไม่ได้หมายความว่าโครงการส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง แต่สะท้อนว่าโครงการไม่สามารถทำให้รายได้กลับสู่ระดับก่อนเกิดวิกฤตได้ในทันที โครงการมีส่วนช่วยพยุงและลดความรุนแรงของการหดตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่มีการดัดแปลงค่าขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และดัชนี Google Trends ไม่พบอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แบบจำลองมีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.8671 แสดงว่าแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้จากการท่องเที่ยวได้ประมาณร้อยละ 86.71 และแบบจำลองโดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Prob(F-statistic) = 0.0000)

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Correlation Matrix)

ตัวแปร	DLGPP	DLOILP	LTOURIST	LTRENDS	LEXPENSES	WETRA
DLGPP	1.0000	0.0429	0.0224	-0.0475	-0.0186	-0.1219
DLOILP	0.0429	1.0000	-0.0884	-0.1267	-0.0320	0.4964
LTOURIST	0.0224	-0.0884	1.0000	0.2648	0.0612	-0.3314
LTRENDS	-0.0475	-0.1267	0.2648	1.0000	0.0378	-0.2338
LEXPENSES	-0.0186	-0.0320	0.0612	0.0378	1.0000	-0.0514
WETRA	-0.1219	0.4964	-0.3314	-0.2338	-0.0514	1.0000

หมายเหตุ: ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่เกิน 0.80

จากตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกคู่มีค่าไม่เกิน 0.80 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และตัวแปรโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.4964 รองลงมา ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยว และดัชนี Google Trends ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.2648 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด พบว่ามีทั้งความสัมพันธ์เชิงบวกและเชิงลบในระดับต่ำถึงปานกลาง และไม่มีคู่ตัวแปรใดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกินเกณฑ์ 0.80 ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่พบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุในระดับที่อาจส่งผลกระทบต่อการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพาแนลในขั้นตอนต่อไปได้

ตารางที่ 4 สรุปผลการดำเนินโครงการเราเที่ยวด้วยกัน

รายการ	เฟส 1-3	เฟส 4	เฟส 5	รวม
วงเงินงบประมาณที่จัดสรร (ล้านบาท)	15,000	7,000	2,016	24,016
เงินสนับสนุนที่ใช้จริง (ล้านบาท)	12,223.28	5,851.41	977.37	19,052.06
อัตราการเบิกจ่าย (%)	81.49	83.59	48.48	79.33
จำนวนสิทธิที่จัดสรร (สิทธิ)	8,000,000	3,500,000	560,000	12,060,000
จำนวนสิทธิที่ใช้จริง (สิทธิ)	7,761,834	3,500,000	559,239	11,821,073
อัตราการใช้สิทธิ (%)	97.02	100.00	99.86	98.02

ที่มา: กองตลาดภาคกลาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2569)

จากตารางที่ 4 พบว่า โครงการเราเที่ยวด้วยกันได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 24,016 ล้านบาท และมีการใช้เงินสนับสนุนจริงจำนวน 19,052.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.33 ของวงเงินที่จัดสรรทั้งหมด ขณะที่มีการจัดสรรสิทธิรวมจำนวน 12.06 ล้านสิทธิ และมีการใช้สิทธิจริงจำนวน 11.82 ล้านสิทธิ คิดเป็นร้อยละ 98.02 ของสิทธิที่จัดสรรทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าโครงการได้รับการตอบรับจากประชาชนในระดับสูง และสามารถกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เมื่อพิจารณาร่วมกับผลการประมาณค่าแบบจำลอง พบว่าตัวแปรโครงการเราเที่ยวด้วยกัน (WETRA) มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าแม้รายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงดำเนิน

โครงการจะยังไม่กลับสู่ระดับก่อนเกิดการแพร่ระบาด แต่โครงการมีส่วนช่วยพยุงและลดความรุนแรงของการหดตัวของรายได้จากภาคการท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจและประสิทธิผลของโครงการเราเที่ยวด้วยกันที่มีต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดตัวแทนใน 6 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลพาแนลของจังหวัดตัวแทนจำนวน 18 จังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2565 และวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Random Effects Model ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวันมีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ขณะที่โครงการเราเที่ยวด้วยกันมีอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแม้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงดำเนินโครงการจะยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับสู่ระดับก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ แต่โครงการมีส่วนช่วยพยุงและลดความรุนแรงของการหดตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับข้อมูลการดำเนินโครงการที่พบว่ามีการใช้สิทธิจริงคิดเป็นร้อยละ 98.02 ของสิทธิที่จัดสรรทั้งหมด สะท้อนถึงการตอบรับของประชาชนและบทบาทของมาตรการภาครัฐในการกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และดัชนี Google Trends ไม่พบอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ แบบจำลองมีค่า Adjusted R² (Weighted) เท่ากับ 0.8671 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้จากการท่องเที่ยวได้ประมาณร้อยละ 86.71 และแบบจำลองโดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ จะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้แก่พื้นที่ได้มากยิ่งขึ้น
- 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนมาตรการที่ช่วยเพิ่มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวันมีอิทธิพลเชิงบวกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาจส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว รวมถึงสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- 3) ภาครัฐควรพิจารณามาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในลักษณะเดียวกับโครงการเราเที่ยวด้วยกันมาประยุกต์ใช้ในช่วงที่เศรษฐกิจหรือภาคการท่องเที่ยวเผชิญภาวะชะลอตัว เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าโครงการดังกล่าวมีส่วนช่วยพยุงและลดความรุนแรงของการหดตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงวิกฤต แม้ว่าจะยังไม่สามารถทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวกลับสู่ระดับก่อนเกิดวิกฤตได้ในทันที
- 4) หน่วยงานภาครัฐควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้มีความครบถ้วน ทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการวางแผนนโยบาย การติดตามสถานการณ์ และการศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยวในอนาคต โดยเฉพาะข้อมูลในระดับจังหวัดที่ควรมีความต่อเนื่องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย หรือใช้ข้อมูลครอบคลุมทุกจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ และสะท้อนภาพรวมของภาคการท่องเที่ยวไทยได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

- 2) การศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาเพิ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวดิจิทัล เช่น ข้อมูลการจองที่พักออนไลน์ การค้นหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ดัชนีความนิยมของแหล่งท่องเที่ยว หรือข้อมูลการรีวิวแหล่งท่องเที่ยว เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวในมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 3) การศึกษาครั้งต่อไปอาจวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลของมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐในรูปแบบต่างๆ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการทัวร์เที่ยวไทย หรือมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวในอนาคต
- 4) การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้ข้อมูลที่มีช่วงเวลายาวขึ้นและมีความครบถ้วนมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการประมาณค่าแบบจำลองข้อมูลพาแนล และช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความแม่นยำและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์. (2569). รายงานวิเคราะห์ดัชนีราคาผู้บริโภค.
- กองตลาดภาคกลาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2569). *โครงการเราเที่ยวด้วยกัน* (เอกสารอัดสำเนา).
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558-2565). ข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศและรายได้จากการท่องเที่ยว. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2550). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2569). ข้อมูลสถิติด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2569). ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด.
- Choi, H., & Varian, H. (2012). *Predicting the Present with Google Trends*. *Economic Record*, 88(S1), 2-9.
- Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2008). *Tourism: Principles and Practice* (4th ed.). Harlow, England: Pearson Education Limited.
- Google Trends. (2569). *Google Trends*.
- Keynes, J. M. (1936). *The General Theory of Employment, Interest and Money*. London: Macmillan.
- Lee, C. C., & Chang, C. P. (2008). *Tourism Development and Economic Growth: A Closer Look at Panels*. X Harlow, England: Pearson Education Limited.
- Song, H., & Li, G. (2008). *Tourism Demand Modelling and Forecasting: A Review of Recent Research*. *Tourism Management*, 29(2), 203-220.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).